

Θανάτου κακόν, καὶ ἡ ἰδέα αὕτη παρουσιάζεται εἰς ἡμᾶς, γνωρίζοντας τὸν ἄνδρα ἐκ τοῦ πλησίον καὶ πρὸ πολλοῦ, εἰς πᾶσαν περίστασιν μᾶλλον ζωηρὰ καὶ λυπηρὰ. Ἡ ἑλληνικὴ γεωργία, στενάζουσα ὑπὸ τὸ βάρος πολυτόκων χρεῶν καὶ δυσεκπληρώτων ἀναγκῶν, ἐπιζητεῖ πρὸ ἐτῶν πολλῶν σύστασιν εἰδικῆς Τραπεζῆς, δανειζούσης μὲ τόκους μετρίους ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτων κτημάτων. Περίστασις εὐτυχῆς παρουσιάζει σήμερον τὸν ἐν Παρισίοις βαθύπλουτον Ροσχίλλδ' ἑτοιμον νὰ δώσῃ, ὑπὸ ὄρουσιν τινάς, ἑκατομύρια ἰκανὰ εἰς θεραπείαν τῶν γεωργικῶν τῆς Ἑλλάδος ἀνγκῶν. Ἀλλὰ κύριος οἶδεν ἂν συστήθῃ, καὶ, τὸ κυριώτερον, τίνι τρόπῳ θέλει συστήθῃ. Ἄν ἐξ ἡ τῶρα ὁ ἐν Εἰδοῖα κοιμώμενος, τίς ἀμφιβάλλει ὅτι ἡ Τράπεζα αὕτη ἠθέλε λάβει σύστασιν, καὶ σύστασιν μάλιστα ἀποδιδέπουσαν ὄχι τῶσον εἰς τὸ συμφέρον τῶν βεμελιωτῶν, ὅσον, (καὶ ταῦτο εἶναι τὸ κύριον ζήτημα) εἰς τὸ συμφέρον τῶν Ἑλλήνων γεωργῶν, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπαιτεῖ μόνον τὸ νὰ ἐπιστρέψωσιν οὗτοι τὰ ἐκ τῆς Τραπεζῆς λαμβανόμενα χρήματα βραδείως καὶ κατὰ μικρὸν, ἀλλὰ καὶ νὰ τὰ λαμβάνωσι παρ' αὐτῆς εὐθηνά, ὥστε ἡ γεωργία καὶ τὸν τόκον τοῦ δανείου νὰ ἀποδίδῃ, καὶ εἰς τὸν καλλιεργητὴν μικρὸν τι περίσσειμα νὰ ἀφίη.

Ἡ Ἑλλάς εἶχε καὶ ἔχει εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐμπόρους πλουσιωτέρους αὐτῆ, ἀλλὰ βεβαίως κανένα μὲ αἰσθητά φιλογενεῖας ἀκραιφνέστερα, κανένα δυνάμενον νὰ ὑψώθῃ τοσοῦτον ὑπεράνω τῶν ἀποκλειστικῶν, ὕλικῶν συμφερόντων τοῦ ἐπαγγέλματός του, καὶ κανεὶς δὲν ἐστήριξε τὸν πλοῦτον τῆς πατρίδος ἐπὶ βάσει τοσοῦτον λογικῆς, ὅσον αὐτός.

Καὶ ἄλλοι, θνήσκοντες, υἰοθέτησαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ πλουσιώτερα εἰς αὐτὴν ἀφίκαν κληροδοτήματα, ἀλλ' ὄχι καὶ γενναϊότερα. Ὅλοι οὗτοι ἦσαν ἄνευ οἰκογενεῖας, ἔρημοι τέκνων. Ἄλλως αὐτός. Καὶ τοῖς ἔχων σύζυγον προκφιλῆ καὶ θυγάτριον μονογενές, ἀντικείμενον ἐγκαρδίου λατρίας, αὐτός κυριώτερον κληρονόμον ἀφίκει τὴν πατρίδα. Ἀπέναντι αὐτῆς ἐξηλείφεται ἀπὸ τὰ βλήματα τοῦ ἡ οἰκογένεια, διότι καὶ τὴν οἰκογένειάν του ἐθεώνει τῆς πατρίδος κτήμα. Εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ, ἡ πατρίς συνακεφαλαίου, αὐτὴ καὶ ἑαυτήν, πᾶσαν στοργὴν καὶ ἀγάπην πρὸς σύζυγον, πρὸς τέκνον, πρὸς συγγενεῖς, πρὸς συμπατριώτας. Ἦτο ἀνὴρ ἀρχαῖος, μεταρτυθεὶς εἰς τὰς σήμερον ἡμέρας· ὁ πολίτης ἐξηφάνιζε τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ εὐγενὴς αὐτοῦ σύζυγος ἀνήκουσα εἰς οἰκογένειαν σεβαστὴν, εἰς τὴν τοῦ ἐν Ἀλεξάνδρειᾳ Ἀγγλοῦ ὑποπροξένου, ἦτο, καὶ διὰ τῶν φυσικῶν τῆς καρδίας προτιμημάτων, καὶ διὰ τῶν τῆς ἀγωγῆς πλεονεκτημάτων, τοῦ ἀνδρός τῆς σύζυγος ἀξία. Φιλελληνὶς πρὸ τῆς ὑπανδρείας, μετὰ τὴν ὑπανδρείαν ἐγένεν αὐτόχρημα Ἑλληνίς. Ἀποβιάσκοντος τοῦ ἀνδρός μένει κληρονόμος μέρους τῆς περιουσίας καὶ ὄλων τῶν γενναίων αἰσθημάτων ἐκείνου. Πληροφορούμεθα ὅτι, ὑπείκουσα εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς καρδίας τῆς καὶ εἰς τὴν τελευταίαν τοῦ θανάτου θέλησιν, ἐπανέρχεται τὴν ἀνοιξὴν εἰς τὴν γῆν, ἧτις ἐγκλείει τὰ ὄσπ' τοῦ συμβίου τῆς,

συνουθεμένη ὑπὸ τῆς θυγατρὸς καὶ τοῦ ἐναρέτου Μιχαήλ Τσιτίσα. Εἶθε καὶ σύζυγος καὶ θεῖος νὰ εὐρωσιν εἰς τὴν κοινὴν πατρίδα παρηγορίαν ἴσην μὲ τὴν λύπην τῶν!

Τοιοῦτος ὁ Νικόλαος Σπουρνάρης. Εὐτυχῆς ἡ πατρίς, ἧτις ἔχει τοιαῦτα τέκνα, ζῶντα ἐκ τοῦ κοινοῦ αὐτῆς βίου, ζῶντα μόνον ὑπὲρ αὐτῆς. Ἡ εὐτυχία τοιοῦτου τόπου δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ εἰμὴ πρὸς τὴν δυστυχίαν, τὴν ὁποίαν πάσχει, ὅτε ὁ θάνατος ἀρπάζει αὐτὰ ἀπὸ τοῦ κόλπου αὐτοῦ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΔΟΣΙΟΣ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ.

—ο—

ΚΥΘΗΡΑ.

Ἡ μεταξὺ Κρήτης καὶ Πελοποννήσου κειμένη νῆσος Κύθηρα, περιεῖχε τὸ πάλαι, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Θουκυδίδου (4. 53) τρεῖς πόλεις, τῶν ὁποίων ἡ τοπογραφικὴ θέσις δὲν ἐξηκριβώθη εἰσέτι ὑπὸ τῶν ἀρχαιολόγων.

Κατὰ τὸ ὕψος ἔτος (π. Χ. 424) τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ 60 τριήρων, δισχιλίῳν ὀπλιτῶν, καὶ ὀλίγου ἰππικοῦ — τῶν συμμάχων δυνάμειν, καὶ ἐν σώμα Μιλησίων ἐστράτευσαν ἐπὶ τῆς νήσου, ὑπὸ τὴν στρατηγίαν τοῦ Νικίου καὶ δύο ἄλλων στρατηγῶν. — Ἐν ἀπόσπασμα 2000 Μιλησίων καὶ 10 πλοίων ἐκυρίευσαν τὴν παραθαλασσίαν πόλιν Σκάνδειαν· ἐνῶ ὁ λοιπὸς στρατός, ἀποβιβασθεὶς εἰς τὴν πλευρὰν τῆς νήσου, τὴν πρὸς τὸ ἀκρωτήριον Μαλέα εἰς Πελοπόννησον ἐστρατιμμένην, ἐπρόχρηται πρὸς τὴν παραθαλασσίαν πόλιν τῶν Κυθηρίων (Θουκ. 4. 54.) Εὐρόντες τοὺς κατοίκους αὐτῆς ἐστρατοπεδευμένους, κατατρόπισαν αὐτούς, οὗτοι δὲ κατέρυγον εἰς τὴν ἀνω πόλιν ὅπου διὰ συνθήκης παρεδόθησαν εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τῷ ὄρει τῆς σωτηρίας τῆς ζωῆς αὐτῶν. Ἀκολούθως οἱ Ἀθηναῖοι παρελαβόντες τὴν Σκάνδειαν καὶ ὀχυρώσαντες μὲ στρατὸν τὴν πόλιν Κύθηρα ἀνεχώρησαν.

Ὁ Ξινοφῶν (Ἑλλ. 4. 8.) περιγράφων ἐκστρατείαν τινα, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Κορινθιακοῦ πολέμου (393. Π. Χρ.) ὑπὸ Φαρναβάζου καὶ Κόνωνος, λέγει ὅτι ὁ στόλος αὐτῶν προσωρμίσθη εἰς Φοινικοῦντα τῆς Κυθηρίας. Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Κυθέρων, ἐπειδὴ τὰ τείχη αὐτῶν ἦσαν εἰς κακίστην κατάστασιν, παρεδόθησαν διὰ συνθηκῶν ὑπὸ τὸν ὄρον ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Λακωνίαν. Ἐπισκευασθέντων τῶν τειχῶν, ἔμειναν ἐκεῖ μετὰ φρουρᾶς ὁ Νικόδημος Ἀθηναῖος, ὡς ἀρμοστής.

Ἀναφέρει προτέτι τὴν νῆσον ὡς εὐλμενον ὁ Στρά-

των (Γεωγρ. Λακων.) — καὶ ὁ Πausanias ὅστις τὴν Σπάρτην ὡς παραθαλασσίαν πόλιν ἀναφέρει, ἀπέχουσαν δέκα στάδια τῆς ἀνω πόλεως εἰς τὴν ἑκατο ὅναδς τῆς οὐρανίας Ἀφροδίτης.

Ὁ περιηγητὴς Leake (Travels in Northern Greece III. 23.) ἐπεχείρησε πρῶτος νὰ συμπεριλάβῃ τὴν περιγραφὴν τοῦ Θουκυδίδου καὶ Πausanias, καὶ οὕτως νὰ προσδιορίσῃ ἀκριβῶς τὴν θέσιν τῶν τριῶν πόλεων, ἀλλ' ὡς φαίνεται δὲν ἐπέτυχε καταντήσας εἰς δύο διάφορα ἐξαγόμενα. Ὅθεν προσκαλοῦμεν τὴν προσοχὴν τῶν περιηγητῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τούτου, περιοριζόμενοι ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν σύντομον περιγραφὴν τῆς θέσεως Παλαιόκαστρον ὑπὸ τῶν σημερινῶν κατοικῶν καλουμένης, ἑραιοανατολικῶς δὲ τῆς νήσου κειμένης, καὶ 8. σχεδὸν Ἀγγλ. μίλια ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀπεχούσης.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐνταῦθα ὑπῆρχεν ἡ ἀρχαία πόλις Κύθηρα· καὶ κατὰ πρῶτον ἡ θέσις ὁρατὴ οὖσα καὶ ἀπότομος περικυκλοῦται ὑπὸ μακρᾶς σειρᾶς Κυκλωπεϊῶν τειχῶν κατηρτισμένων ὑπὸ τῆς ἀρχαιότητος. Αὐτὰ ἀνήκουσιν εἰς τὸ πρῶτον εἶδος, συγκαινται δηλαδὴ ἐξ ἀμόρφων καὶ μεγίστων λίθων συνεχόμενων διὰ τοῦ ἰδίου βάρους των, καὶ πληρουμένων τῶν διαστημάτων αὐτῶν διὰ μικρῶν λίθων λαγῶν. Τὰ τείχη ταῦτα ἐχρησίμευσον ὡς φρούριον, πρὸς ἀγύρωσιν καὶ τειχισμὸν τῆς πόλεως, εἰσι δὲ διατεθειμένα εἰς διπλὴν σειρὰν τὸ ἐν ἐντὸς τοῦ ἄλλου, παρακολουθούντα σχεδὸν τὸ σχῆμα τοῦ ὄρους. Αἱ διαστάσεις τῶν σωζομένων μερῶν εἰνε 7 1/2 ποδῶν Ἀγγλικῶν πλάτους καὶ 10' ὕψους.

Ἰπῆρχε δὲ φαίνεται καὶ τρίτος περιβόλος ἐν εἴδει Ἀκροπόλεως εἰς τὴν κορυφὴν ὀικοδομημένος διὰ λίθων παραλληλογρᾶμμίων ἐγγωρίου πύρου, κατὰ τὸν νεώτερον τῆς ἰσοδομίας τρόπον. Ἡ γνώμη αὕτη στηρίζεται εἰς μαρτυρίας πλείστων γεωργῶν ὁστικὸς ἀνασκάπτοντες περὶ τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν εὗρον μακρὰν σειρὰν λίθων παραλληλοεπιπέδων ἐστιβασιμένων ἰσοδομῶς τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Οἱ λίθοι οὗτοι ἔχουν 2' πλάτος καὶ 3' 1/2 μῆκος. Ἰσως δὲ τὸ τεῖχος ταῦτα ἀπαρτίζει μέρος ἀρχαίου τινὸς οἰκοδομηματος, ἢ τῶν Μεγάρων τῆς Ἑλένης τὰ ὅποια, κατὰ παράδοσιν ὑπῆρχον εἰς τὴν νήσον ταύτην. Τὸ ἐξωτερικὸν Κυκλωπεϊῶν τείχος, κατὰ τὰ σωζόμενα λείψανα, ἦν 4. ὡς ἐγγιστα Ἀγγλικῶν μιλίων περιφερείας.

Διάφοροι αἱ γνώμαι περὶ τῆς ἀκριβοῦς θέσεως τοῦ ἀρχαιοτάτου Ναοῦ τῆς Οὐρανίας Ἀφροδίτης τῆς ὁποίας τὴν λατρίαν, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον (1. 105) εἰσήγαγον πρῶτοι αἱ Φαίεικες εἰς τὰ Κύθηρα. Ὁ Ναὸς οὗτος κατὰ τὸν Πausanias (Λακων. 23) ἦτον ὁ ἀρχαιότατος καὶ ἀγιώτατος ἀφ' ὅσους αἱ Ἕλληνες ἀνύψωσαν εἰς τὴν θεῖαν ταύτην. Μικρὰς μόνον εἰκασίας ἔχομεν, καθότι οὐδὲν ἔχον σήμερον σωζεται δεκνύον τὸ μνημεῖον αὐτό, καὶ βοηθοῦν τὰς ἐρεῦνας τοῦ Ἀρχαιολόγου.

Πρῶτος ὁ περιηγητὴς Nicolay de Nicolay (Navigation et Pègrination en Turquie 1551 ε-τος) συνοδουμένη τὸν Γάλλον Πρέσβυν K. D' Aramon,

ἐπισκερθεὶς τὰ Κύθηρα καὶ τὸ Παλαιόκαστρον εἶδεν ἐπ' αὐτοῦ εἰσέτι ἰσταμένους δύο στήλας μεγίστας ἀνευ κιονοκράνων τὰς ὁποίας ὑπέθετεν Ἰωνίου ρυθμοῦ· πάντε δὲ ὀρθοστάται (pilastres) ἐφαίνοντο, κατ' αὐτὸν, ὅτι ἀποτελοῦν μέρος τοῦ περιστυλλοῦ τοῦ Ναοῦ.

Ὁ K. Spon μετὰ τοῦ Ἀγγλοῦ Wheler (Voyage. I. p. 162) κατὰ τὸ 1675 ἐπισκερθέντες τὴν νήσον, ἔκουσαν ὑπὸ τῶν κατοικῶν ὅτι ἐτύζοντο τὰ εἰσέτι τοῦ πάλαιου τῆς Ἑλένης, ἀλλὰ πορευθέντες δὲν εὗρον εἰμὴ δύο στήλας ἰσταμένους ἀνευ κιονοκράνου ἢ βάσεως τὰς ὁποίας ὑπέθεσαν Δωρίου ρυθμοῦ.

Ὁ δὲ A. L. Castellan (Lettres sur la Morée et les îles de Cerigo, Hydra Zante.—Paris 1808) περὶ τὰ 1796 εἶδεν, ὡς λέγει, ἐπὶ καλλιστεργημένου ἀγροῦ ἀριθμὸν τινα στηλῶν μονολίθων ἰσταμένων, ἀλλὰ τὰ μέγιστα βεβλαμμένων ὑπὸ τοῦ χρόνου, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ προσδιορίσῃ εἰς ποῖον ρυθμὸν ἀνήκον, καθόσον μάλιστα ἦσαν ἐλλειπειῖς κιονοκράνων καὶ βάσεως. Ἐπίσης διάφορα ἄμορφα λείψανα λίθων ἄτινα πιθανῶς ἐχρησίμευσον εἰς μέγα οἰκοδόμημα.

Ἐσώζετο δὲ καὶ ἡ κρηπίς ὡς βᾶσις τοῦ ἀρχαίου ναοῦ χρησιμεύουσα. Προηγούμεναι ἀνασκαφαὶ εἶχον ἀνακαλύψει διαφόρους θαλάμους ἐκ μαρμάρου.

Σήμερον ἡ θέσις αὕτη καλεῖται εἰς τὰς Κολώναις, στήλαι ὅμως πλέον δὲν σώζονται, ἀλλὰ μόνον θεμέλια τινα καὶ λίθοι εἰργασμένοι ἄτινα ἀπὸ καιρῶν εἰς καιρῶν ὑπὸ τῶν γεωργῶν καταστρέφονται. Ἐν τεμάχῳ στήλης ἐξ ἐγγωρίου πύρου 2 1/2' διαμέτρου σώζεται ἐντετοιχισμένον εἰς τὸ περίσφραγμα τοῦ ἀγροῦ.

Κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τοῦ ὄρους κεῖται ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Κοσμᾶ. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο εἶνε κτισμένον ἐξ ἀρχαίων στηλῶν, μεγίστων λίθων παραλληλογρᾶμμίων, ἐντὸς δὲ στηριζόμενον ἐπὶ 4 στηλῶν ἐγγωρίου πύρου Δωρίου ρυθμοῦ, ὕψους 4 1/2 ἐκτὸς τοῦ κιονοκράνου, καὶ διαμέτρου τῆς βάσεως 1 1/3 ὡς ἐγγιστα· ὁ πλίνθος μίαις τῶν 4 στηλῶν ἐστὶ γυρωθὲν πεποικιλμένος με γλυφὰς ἐν εἴδει φύλλων ἀκάνθης. Ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ ἔχματος ὑπάρχουν ἑτεραὶ τεμάχια στηλῶν καὶ κιονοκράνων τῶν αὐτῶν διαστάσεων με τὰς 4 πρώτας. Τὸ ἀνώφερτον τῆς μεσαιῆς ἐσωτερικῆς θύρας τοῦ ἱεροῦ ναοῦ σύγκειται ἐξ ἐπιστηλίου Δωρίου ρυθμοῦ, πλάτους 1 1/4 καὶ ὕψους 1 3/4 εἰς ὃ διακρίνονται αἱ ταινίαι μετὰ τῶν κανόνων, ὑπ' αὐτοῦ δὲ σταγόνες τριγωνοὶ ἐξ τῶν ἀριθμῶν. Ὁ περιηγητὴς ἀρχαιοδίφης K. M. Leake ἀποφαίνεται κατὰ γενικὸν κανόνα ὅτι αἱ πλείσται ἐν Ἑλλάδι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι κατέχουν τὴν θέσιν ἀρχαίων ἑλληνικῶν ναῶν. Εἰς τὴν γνώμην ταύτην στηριζόμενος φρονῶ ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Κοσμᾶ κεῖται σήμερον εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ὅπου τὸ πάλαι ἔστατο ἑλληνικὸς ναός.

Καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ ὄρους τούτου ἀνασκάπτονται συχνὰ ἀρχαῖοι τάφοι περιστρωμένοι με πλάκας, ἐντὸς δὲ αὐτῶν εὗρισκονται ἀγγεῖα ἐκ κεράμου καὶ ὕλου διαφόρων σχημάτων. Οἱ τάφοι οὗτοι εἰσι διατεθειμένοι ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου εἰς μακρὰν σειρὰν, κάποτε δὲ ἀπαντῶνται στρώματα τῶν ἄλλων ἀλλεπάλληλα. Τάφος τις ἀνασκαφῆς πρὸ τριῶν

ἐτῶν ἐκαλύπτετο ὑπὸ πλάκῃς ἐκ πύρου, φερύσης ἐπιγραφὴν μὲ χαρακτῆρας νεωτερίζοντας, ἀλλ' ἦτο λίαν δυσανάγνωστος, καθὼ διεφθαρμένη ὑπὸ τοῦ χρόνου φαίνεται δὲ ὅτι περιείχε ψήφισμά τι καθότι ἀνεγινώσκοντο κύρια ὀνόματα. Ἡ ἐπιγραφὴ προδήλως δὲν ἐχρησίμευεν ὡς ἐπιτάφιος καθότι ἦτον ἐστραμμένη πρὸς τὰ ἔσωθεν.

Ἀνασκάπτονται συχνάκις ἀρχαῖα νομίσματα διαφόρων ἐποχῶν, ἀγγεῖα, λείψανα γλυπτικῆς ἐκ μαρμάρου ὡς κιονόκρανα, παραστάδες, τεμάχια ἀνδριάντων, κεφαλαί, βωμοὶ καὶ ἄλλα ὅμοια.

Εἰς ἐτέραν θέσιν πρὸς βορρᾶν τῆς νήσου, γωνίαν καλουμένην, κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1850 ἀνεσκάφησαν διάφοροι τάφοι. Εἰς ἓνα τούτων εὐρέθη κεράμειον ἀγγεῖον μελανὸν χωρητικότητος ἡμισίας πίντας ἀγγλικῆς, φέρον δὲ πλησίον τοῦ στομίου ἐπιγραφὴν ἀρχαίκοις γράμμασιν FEMIKOTVLION. Τοῦτο κατέχει Ἄγγλος τις ἀξιωματικὸς Breston, ὅστις, πέμψας περιγραφὴν καὶ σχέδιον τοῦ ἀγγείου τούτου εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον, ἔλαβεν ἀπάντησιν ὅτι αὐτὸ εἶνε λίαν σπουδαῖον, καθότι θέλει δώσει μέγα φῶς ὡς πρὸς τὰ ἀρχαῖα μέτρα κῆς χωρητικότητος.

Νομίσματα τῶν Κυθῆρων σπανίως ἀπαντῶνται, μόνον δύο σώζονται εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ ἐν Κερκύρα διατρίβοντος Ἄγγλου Woodhouse. — Ἐσχάτως εὐρέθη δακτυλιόλιθος λευκοῦ χρώματος διαφανὲς φέρων ἐπιγραφὴν

ΘΕΩΤ
ΑΡΒΕ.

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

ΤΩΝ

ΣΙΝΩΝ.

—o—

Οἱ Σῖναι ἢ Κινέζοι ἔχουσι καὶ αὐτοί, εἰ καὶ μὴ χριστιανοί, μεγάλην ἐβδομάδα, ἀλλὰ δεκαήμερον. Ἐορτάζουσι δὲ αὐτὴν τὸν Ἰούνιον μῆνα.

Ἡ πρώτη ἡμέρα ὀνομάζεται Καυτ-υάτ, ἡ ἡμέρα τῶν πτηνῶν, διότι κατὰ ταύτην ἀναμιμνήσκεται εἰς πάντας ὅτι τὰ πτηνὰ χρησιμεύουσιν εἰς τροφήν τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν καταλύουσι δὲ κρέας τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ πολλοὶ μάλιστα εὐλαβεστέροι ἀπέχουσι παντὸς βρώματος. Κρύπτουσι δὲ μετὰ μεγίστης ἐπιμελείας τὰ σαρώματα καὶ τοὺς κώδωνάς των ὡς ἀπαίσια.

Ἡ δευτέρα ὀνομάζεται Κου-υάτ, ἡ ἡμέρα τῶν σκύλων.

Οἱ Σῖναι τιμῶσι τοσοῦτον τοὺς σκύλους, ὥστ' ἔχουσι ἐπίτηδες λεπτουργοὺς διὰ νὰ κατασκευάζωσι τὰ νεκρικὰ φέρετρά των. Πιστεύουσιν ὅτι ἐν τῶν

ζώων τούτων ἔσωσεν ἀπὸ τὸν θάνατον ἓνα τῶν σοφῶν τῆς Κίνας καταφαγὸν τὸν δολοφόνον. Καὶ ὅμως εἶναι τόσῳ ἀσυνεπῆς ὥστε τρώγουσι τοὺς σκύλους.

Ἡ τρίτη ὀνομάζεται Τσεν-υάτ, ἡ ἡμέρα τῶν χοίρων, καὶ ὁμοιάζει τὴν προλαβοῦσαν, διότι ἐν αὐτῇ τελεῖται ἡ μνήμη ἑνὸς τῶν ζώων τούτων σώσαντος ἀπὸ πυρκαϊῶν πολύτιμον χειρόγραφον. Ὅθεν ἀπέχουσι τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοῦ χοιρείου κρέατος, ἐνῶ ἄλλοτε αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον στοιχεῖον τοῦ γεύματός των. Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος περὶ χειρογράφου, ἀς ἀναφέρωμεν καὶ ἄλλον μῦθον σινικὸν περὶ τινος πίθηκος ἀνακαλύψαντος χειρόγραφόν τι σχεδὸν ἐφθαρμένον, ἐκ τοῦ ὁποῦ δισχυρίζονται οἱ Σῖναι ὅτι ἐξήγαγεν ὁ πρῶτος εὐρωπαῖος ὅστις ἶδεν αὐτὸ τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἀλφαβήτου. Πολλοὶ τῶν Σινῶν πιστεύουσιν ὅτι οἱ πίθηκες δύνανται νὰ λαλήσωσιν ὡς οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' ὅτι δὲν θέλουσιν.

Ὅτανικε τὰ βρέφη προσβάλλονται ἀπὸ τὴν νόσον τῆς εὐλογίας, οἱ γονεῖς στέλλουσι χοῖρον εἰς τὸν πλησιέστερον ναὸν ὅπου τρέφεται μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας μέχρι θανάτου.

Ἡ τετάρτη ἡμέρα ὀνομάζεται Γαογκ-υατ, ἡ ἡμέρα τῶν ἀρνίων, εἶναι δὲ ἀφιερωμένη εἰς τὸν Πον-Κυον-Βέγγαν, παιμένα ζήσαντα πτωχὸν, λάχανα μὲν τρώγοντα, καὶ ἐνδυμα φέροντα ἐκ φλοιοῦ δένδρων, ἀλλὰ διδάξαντα πῶς νὰ γίνεται χρῆσις τοῦ ἐρίου τῶν ἀρνίων. Τὰ ἀναθήματα τοῦ Θεοῦ τούτου σύγκεινται ἐκ καρπῶν, λαχάνων, οἴνου καὶ ζαχαρικῶν.

Ἡ πέμπτη ὀνομάζεται Νευ-υάτ, ἡ ἡμέρα τῶν δαμάλεων. Ἐν τῶν ζώων τούτων εἶχε γαλουχήσει βρέφος οὗ τινος οἱ γονεῖς εἶχον ἀποθάναι, τὸ ὁποῖον ἠλικιωθὲν ἔγεινε μανδάρινος, καὶ ἀνήγειρε ναὸν εἰς τὴν τροφὴν του. Πολλοὶ ἀπέχουσι ὀλοτελῶς τοῦ κρέατος τῶν βοῶν, καὶ ἄλλοι, γινόμενοι τεσσαρακονταεῖς, παύουσι τοῦ νὰ τρώγωσι τοιοῦτο διὰ νὰ μὴ κολασθῶσιν. Ἐνταῦθα ἀς ἐνθυμηθῶμεν ὅτι οἱ Σῖναι δὲν φέρουσι μύστακας εἰμὴ ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν καὶ ἀνωτέρω, καὶ γένειον ἀπὸ πεντήκοντα.

Ἡ ἕκτη ὀνομάζεται Μα-υάτ, ἡ ἡμέρα τῶν ἵππων. Ἡ ἑορτὴ αὐτὴ ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην τοῦ λαοῦ τὴν ὠφέλειαν τοῦ τετραπόδου τούτου.

Ἡ ἑβδόμη, καλουμένη, Γεν-υάτ, εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὸν Πον-τσά, διδάξαντα εἰς τοὺς Σῖνας νὰ τρέφονται μὲ ὀρύζιον, σίταν καὶ κρέας. Τὰ ἀναθήματα τοῦ ναοῦ του σύγκεινται ἐκ λαχανικῶν, οἴνου καὶ ὕδατος.

Εἰς αὐτὸν ἐπίσης ἀνήκει καὶ ἡ ὀγδὴ ἡμέρα ἧτις καλεῖται Κο-υάτ, ἡ ἡμέρα τῶν δημητριακῶν καρπῶν, διότι αὐτὸς πρῶτος ἐδίδαξε νὰ τρέφονται ἐξ αὐτῶν.

Αὐτὸς εορτάζεται καὶ τὴν ἐνάτην, καὶ ὅστις θέλει νὰ εὐτυχίῃσῃ πρέπει νὰ τῷ ἀναθέσῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὀνομαζομένην Μο-υάτ, (ἡμέρα λίνου) προσφοράς.

Ὁ Πον-Τσά, ἐνὶ λόγῳ, εἶναι ὁ προστάτης τῶν πλείστων ἐφευρέσεων. Ἄνευ αὐτοῦ οἱ Σῖναι ἤθελον ἀγνοεῖ καὶ τοὺς ἐρεθίνθους καὶ τοὺς κυάμους διὸ εἰς αὐτὸν εἶναι ἀφιερωμένη καὶ ἡ δεκάτη ἡμέρα, Ἴο-νοί